

ПРОТОКОЛ №1

Днес, 10.09.2020 г., се проведе заседание на Комисията по почетните отличия към Община Габрово във връзка с постъпили предложения до Комисията и до председателя на Общински съвет Габрово, за удостояване със званието „Почетен гражданин на Община Габрово“ на живи към 1923 г. опълченци от Българското опълчение, формирано по време на Руско-турската освободителна война (1877-1878).

На заседанието присъстваха:

Лена Георгиева – общински съветник и председател на комисията;

Минка Минчева – общински съветник,

Йордан Ташков – общински съветник,

Иван Христов – общински съветник,

Веселин Данчев – общински съветник,

Пенка Петрова – общински съветник,

Донка Колева – общински съветник,

Г. Витанова – н-к отдел „Протокол, международно сътрудничество и връзки с обществеността“ ,

Кристиян Любенов – ст. юрисконсулт в отдел „Правен“,

Ст. Ганев – гл. експерт в отдел „Култура и туризъм“,

Красимира Чолакова – директор на РИМ – Габрово,

Цветомира Койчева – н-к отдел „Държавен архив“ – Габрово

Иван Господинов – сдружение „Нашето ПО-ГОЛЯМО ГАБРОВО“.

Заседанието протече при следния дневен ред:

1. Разглеждане на постъпили предложения до Комисията и до председателя на Общински съвет - Габрово за удостояване със званието „Почетен гражданин на Община Габрово“ на пропуснатите живи към 1923 г. опълченци от десетте дружини и Конната сотня на Българското опълчение, формирано по време на Руско-турската освободителна война (1877-1878).

2. Формулиране на предложение до Общински съвет Габрово за удостояване със званието „Почетен гражданин на Община Габрово“ на пропуснатите, живи към 1923 г., опълченци от десетте дружини и Конната сотня на Българското опълчение.

Председателят откри заседанието и по т. 1 от дневния ред запозна членовете на комисията с постъпилите две предложения.

Първото предложение с **Вх.№ РД-05-01-84/26.02.2019г.** е внесено от инж. Димка Господинова - редактор във вестник "100 вести" - Габрово. В него тя предлага да се присъди в знак на признателност към подвига на опълченците и в частност на опълченеца ДОБРИ ЦОНЕВ (роден 1852 г., починал 1942 г.), който се явява неин пра-пра дядо, званието „Почетен гражданин на Община Габрово“. Инж. Господинова

предлага също да се присъди званието „Почетен гражданин на Община Габрово“ и на останалите опълченци, които са били пропуснати в списъците през 1923 година. Към предложението си тя е приложила:

1. Кратка биографична справка за Добри Цонев;
2. Кратка биографична справка за Добри Цонев от книгата „Българското опълчение 1877-1878г.“
3. Текст на статия на Ганчо Танев, публикувана в брой 51 от 1 март 2008 година във вестник „100 вести“, озаглавена „512 опълченци от цялата страна са почетни граждани на Габрово“;
4. Страница на вестник „100 вести“ със статията на Ганчо Танев „512 опълченци от цялата страна са почетни граждани на Габрово“

От биографичната справка се разбира, следното:

Добри (Гицу) Цонев (Цанев, Цанов) е роден през 1852 година в село Куцина, Търновско. В навечерието на Руско-турската война 1877/1878 година работи като градинар в Румъния. На 27 май 1877 г. е зачислен в Първа дружина, 3 рота. Уволнен на 1 юли 1878 г. След войната се завръща в родното си село. По занятие земеделец. Починал на 25 май 1942 година. Погребан с военни почести в селото си.

Второто предложение с Вх. № РД-05-01-105 от 31.03.2020 г. е внесено от Цветомира Койчева – началник отдел „Държавен архив“ – Габрово, в изпълнение на Решение №2 от Протокол на Комисията от 27.03.2019 г., с което се предлага да бъдат удостоени със званието „Почетен гражданин на град Габрово“ всички пропуснати опълченци /между които е и Добри Цонев/, съгласно списък, изготвен от Държавен архив - Габрово и Национален парк-музей „Шипка“. В него се предлага да бъдат удостоени със званието „Почетен гражданин на Габрово“ пропуснатите живи към 1923 г. опълченци от Габрово и Габровско, участвали в десетте дружини и Конната сотня на Българското опълчение, формирано по време на Руско-турската освободителна война (1877-1878). В предложението подробно е описана следната информация:

„На 21 септ. 1922 г., Габровският градски общински съвет взема решение да обяви за Почетни граждани на Габрово опълченците от Първа, Втора, Трета, Четвърта, Пета, Шеста, Девета и Десета дружини и от Конната сотня, участвали в боевете на Шипка. Провъзгласяването им трябва да стане след получаването на списъците, които се поискват за целта от централното Поборническо-опълченско дружество в София.

На 7 февр. 1923 г., в навечерието на 45-та годишнина от Освобождението на България от османска власт, Градски общински съвет - Габрово потвърждава това си решение (Протокол № 2). За Почетни граждани на Габрово са обявени поименно всичките 522 поборници и опълченци от споменатите дружини, включени в списъците, получени от София. През 2003 г. Държавен архив - Габрово издава книгата „Почетните граждани на Габрово“, в която са включени провъзгласените за Почетни граждани през 1923 г. живи опълченци. Един от съставителите на изданието е изтъкнатия габровски журналист и краевед Ганчо Танев (1927-2010) - известен със своята прецизност и стремеж към точно и вярно изясняване на всеки факт и детайл от миналото на родния ни град. Носител е на Почетен знак „Златен Хирон“ на Община Габрово през 2003 г. Той установява, че в списъците, изготвени от Централното Поборническо-опълченско дружество обаче е допуснат много сериозен пропуск. По това време, в началото на 1923 г., в страната е имало още 453 живи опълченци, но неизвестно по какви причини, те не са били включени в него. Поради това те са били лишени от възможността също да бъдат обявени за Почетни граждани на Габрово. А мнозина от тях са били ранени в сраженията, наградени с руски военни отличия и дори произведени в

подофицерски чинове. След Освобождението мнозина от тях са изтъкнати военни дейци, полковници и генерали, изявени общественици, доброволци в Сръбско-българската и Балканската война, членове и активисти на Поборническо-опълченските дружества. От днешната Габровска община, в този списък са пропуснати 40 живи тогава опълченци. Г-н Танев изготвя тази справка на базата на изследователската дейност, която извършва в тритомния справочник "Българското опълчение 1877— 1878" на НПМ "Шипка-Бузлуджа" в Казанлък. Имената им той систематизира по дружини със сведения за всеки от тях - години на раждане и смърт (където са били записани), родно място,, упражнявана професия/занаят, както и иски данни в кой том на коя страница се намират сведенията за конкретния човек. Тези справки са част от неговия фонд от личен произход, съхраняван в Държавен архив - Габрово, който е достъпен за потребители на архивна информация. Целта на г-н Танев, която той приживе не успя да осъществи бе да се публикува ново издание на „Почетните граждани на Габрово“, както и тези достойни българи да не бъдат отново забравени. Както сам той пише в една своя статия „...И Габрово остава в дълг към тях..”.

Към предложението е приложена **Справка за пропуснатите живи опълченци от Габрово и Габровско през 1923 г.**

Изготвеният списък е само за родените на територията на сегашната Община Габрово, извадени от справката на г-н Ганчо Танев за живите опълченци към 1923 г. от сегашната област Габрово (забележка Държавен архив - Габрово)

(Използвани са справките в тритомния справочник "Българското опълчение 1877—1878" **на НПМ "Шипка—Бузлуджа" в Казанлък**)

Първа дружина

1. Димитър Станев - (1857 - 1 юли 1924), роден в с. Цвятковци, Габровско, живял в Силистра, Тутракан и Русе, дребен търговец и служител - том 1, стр. 182.

2. Иван Василев Змейски - (неизв. - 6 авг. 1937), роден в с. Саботковци, Габровско, живял в Русе, готвач, участник в Сръбско-турската война **(1876)** - в Доброволческата бригада на ген. Черняев - том 1, стр. 85.

3. Иван Тодоров Сапунджиев - (1850 - 22 юли 1936), впоследствие преведен в Седма дружина, по-късно прехвърлен в **Осма** и накрая в **Пета** дружина, роден в Габрово, живял в Търново, след Освобождението сапунджия в Търново - том 1, стр. 202 и том 3, стр. 72.

Трета дружина

4. Никола Стоянов Минков - (ок. 1856 - 3 апр. 1935), роден в Габрово, живял в Балчик, дребен търговец, участник в Сръбско-турската война **(1876)** - в четата на офицера Филипович - том 1, стр. 502.

Четвърта дружина

5. Райно Божанов - (1849 - 1929), роден в с. Стоевци, **Габровско**, живял в с. Бужурлук, Свищовско и в с. Горна Росица, Севлиево, земеделец и пастир - том 2, стр. 22.

Шеста дружина

6. Никола Дабев Николов - (ок. 1843 - 18 дек. 1924), роден и живял в к. Бончовци (дн. вкл. в с. Жълтеш), Габровско, дюлгерин, грънчар и земеделец, училищен настоятел - том 2, стр. 534.

7. Никола (Колю) Русев Колев - (15 дек. 1860 - 15 март 1937), роден в к. Гарван, Габровско, живял в с. Градинарово, Провадийско, ковач, след Априлското въстание (1876) заминава за Русия и служи в 59-и пехотен Люблински полк на руската армия., след Освобождението се включва в четата на Петко Киряков (Капитан Петко войвода), която действа в Родопите, участник и в Сръбско-българската война - том 2, стр. 551

8. Стефан Петров - (неизв. - 1. ян. 1929), роден в Габрово, живял в Плевен - том 2, стр. 546.

Девета дружина

9. Белчо Дачев (Дачков) Стоянов - (ок. 1857 - 30 окт. 1941), роден в с.

Жълтеш, Габровско, живял в к. Дупините (дн. с. Николаево), Тревненско, дюлгерин - том 3, стр. 211.

10. Васил Денев (Денков) Василев - (ок. 1858 - 12 март 1944), роден в с. Зелено дърво, Габровско, живял в с. Габарево, Казанлъшко, занимавал се със земеделие - том 3, стр. 212.

11. Генчо Стоянов - (ок. 1853 - 13 февр. 1927), роден и живял в к. Гледаците, Габровско, занимавал се със земеделие и строителство - том 3, стр. 253.

12. Димитър Колев Проинов — (1856 — 20 юни 1946), роден в к. Велковци, Габровско, живял в родното си село, в с. Фердинандово (дн. Янтра), Дряновско и в с. Върбак, Шуменско, дюлгерин - том 3, стр. 224.

13. Иван Рачев Драгошинов - (ок. 1851-10 окт. 1926), роден в с. Топлеш, Габровско, живял в с. Гривица, Плевенско, земеделец - том 3, стр. 250.

14. Наню (Анани) Христов Нанев - (ок. 1855 - 24 ноем. 1929), роден в к. Тодорчетата, Габровско, живял в с. Доброилодно, Варненско, занимавал се със земеделие - том 3, стр. 269.

15. Недко Рачев (Райчев, Райков) Колев - (ок. 1855 - 31 март 1931), роден в с. Топлеш, Габровско, живял в Севлиево, железар - том 3, стр. 227.

16. Недю (Нено) Минчев Долнев - (6 септ. 1853 - 3 юли 1943), роден и живял в к. Недевци (дн. квартал в Габрово), занимавал се със земеделие, дърварство и кираджилък - том 3, стр. 233.

17. Ненко Димов Иванов Габровски - (27 окт. 1854 - 28 апр. 1944), роден в с. Жълтеш или в к. Торбалъжите, Габровско, живял в с. Кара сарлии (дн. Черноград), Айтоско, занимавал се със земеделие, търгувал и с катран и пестил - том 3, стр. 208.

18. Никола (Колю, Николай) Тотев Кичиков - (9 май 1858 - 20 септ. 1939), роден и живял в к. Кичиците (дн. с. Пецевци), Габровско, препитавал се като бъчвар, фабричен работник и земеделец - том 3, стр. 265.

19. Пенчо Димов (Димитриев) Марков - (ок. 1856 - 1928), роден в к. Делиджеците, Габровско, живял в с. Дунавци, Казанлъшко, занимавал се със земеделие, на два пъти бил избран за кмет на селото - том 3, стр. 207.

20. Петър Цвятков (Цветков) Данаилов — (ок. 1854 - 19 март 1933), роден в к. Тодорчетата, Габровско, живял в с. Добромирка, Севлиевско, занимавал се със земеделие - том 3, стр. 273.

21. Руси (Русин) Станев - (ок. 1852 - 6 ян. 1931), роден в с. Топлеш, Габровско, живял в с. Габарево, Казанлъшко, препитавал се като обущар и земеделец - том 3, стр. 257.

22. Станчо (Станьо, Стою, Стоян) Петров Станев - (ок. 1850 — 1944), роден в к. Делиджеците, Габровско, живял в с. Доброплодно, Варненско, дърводелец - том 3, стр. 244.

23. Станьо (Стани) Симеонов - (ок. 1853 - ок. 1927), роден и живял в к. Вуевци (дн. квартал Войно в Габрово) том 3, стр. 254.

24. Стойо (Стоян) Стоянов (Стоев) Райков - (ок. 1852 - 10 дек. 1933), роден в к. Цуцуманите, Габровско, живял с. Кадъ кьой (дн. Бозвелийско), Варненско - том 3, стр. 253.

25. Стоян Атанасов Велчев - (между 1854 и 1858 - 24 февр. 1927), роден и живял в к. Гледаци, Габровско, занимавал се със земеделие - том 3, стр. 193.

26. Стоян Проинов Данаилов - (**1852** или **1858** - **20** март 1942), роден в к. Тодорчетата, Габровско, живял в с. Добромирка, Севлиевско, където работил като пощенски служител, по-късно бил земеделец в с. Вълнари, Шуменско - том 3, стр. 245.

27. Стоян Тотев Павуров - (ок. 1848 - след 1928), роден в с. Топлеш, Габровско, живял в с. Скобелево, Старозагорско, занимавал се със земеделие и дърводелство – том 3, стр. 266.

28. Тодор (Тотю, Танчо) Колев (Николов, Николаев) Топалов - (17 авг. 1850 - 13 ян. 1940), роден в с. Топлеш, Габровско, живял в с. Дунавци, Казанлъшко, инвалид с измръзнали крака от зимното преминаване на Балкана - том 3, стр. 227.

29. Тотю Велев Кашавелов - (ок. 1860 — 31 ян. 1927), роден в к. Велковци, Габровско, живял в с. Малкочево (дн. с. Буря), Севлиевско, дюлгерин и земеделец - том 3, стр. 200.

30. Христо Колев (Чернака, Комитата) - (ок. 1844 - 1940), роден в к. Прахалите, Габровско, живял в с. Александрово, Ловешко, препитава се със земеделие и овощарство - том 3, стр. 222.

31. Христо Нанев (Ненов, Нонев) - (**ок. 1855 - 1930**), роден в к. Делиджеците, Габровско, живял в с. Габарево, Казанлъшко, дюлгерин - том 3, стр. 239.

32. Цвятко Дачков (Душков, Денков, Данков, Дашков, Драшков) - (**1859** - след 1936), роден в к. Русевци (дн. квартал в Габрово), живял в с. Градец, Сливенско, грънчар - том 3, стр. 211.

Десета дружина

33. Денчо Генов Ангелов - (неизв. — след 1926), роден в Габрово, живял в София, надничар - том 3, стр. 281.

34. Дечо Христов Божанов - (1852 - 24 авг. 1923), роден в Габрово, живял във Варна, занимавал се с търговия, имал кантори в Одеса, Новоросийск, Рим и Милано - том 3, стр. 288.

35. Драган Стоянов Бижев Басмаджиев - (**1858** - **28** окт. **1926**), роден в Габрово, живял в Русе, занимавал се с търговия, по-късно работил като чиновник - том 3, стр. 288.

36. Иван Христов Боров - (**1853** - **8** ян. **1928**), роден в Габрово, живял в Русе, чехлар и кундурджия - том 3, стр. 283.

37. Нено Митев Белев (Влаев) - (1861 - 7 февр. 1927), роден в Габрово, живял в Плевен, кафеджия-гостилничар - том 3, стр. 295.

38. Христо Влаев - (1858 - след 1930), роден и живял в Габрово, занимавал се с производство на ръчни цигли - том 3, стр. 289.

Конна сотня

39. Иван Рачев Габровски — (1844 - 30 юли 1936), роден в с. Янковци, Габровско, живял в Тутракан и Русе, съосновател на АД "Лев", което построява фабриката за цимент "Лев" край Плевен, по-късно работил като кожар и кафеджия - том 3, стр. 495.

40. Иван Хаджиберов Иванов - (дек. 1858 - 5 март 1934), роден и живял в Габрово, занимавал се с търговия и мелничарство, създал фабрика за вълнени платове, построил втората в България ВЕЦ за промишлени цели (след Панчаревската), един от основателите на Индустриалната банка "Габрово" и дългогодишен нейн председател, активен общественик и дарител - том 3, стр. 482.

(Справките са подготвени от Ганчо Танев, септември 2003 г., съхраняват се в Държавен архив-Габрово, ф. № 1628 „Танев, Ганчо Христов“, оп. 2, а. е. 167)

В последвалите изказвания и разисквания, членовете на комисията бяха единодушни, че посочените в двете предложения опълченци трябва да намерят своето достойно признание и да бъдат обявени за почетни граждани на град Габрово. Още повече, че 2020 г. минава под знака на 160 годишнината от обявяването на Габрово за град. След проведеното гласуване Комисията единодушно взе следното

Решение:

Предлага на Общински съвет – Габрово да вземе следните решения:

1. Удостоява посмъртно със званието „Почетен гражданин на Габрово“ **Добри (Гицу) Цонев (Цанев, Цанов) – (1852 - 25 май 1942)** роден в село Куцина, Търновско, за участието му в Българското опълчение 1877-1878 г., Първа дружина, 3 рота.
2. Удостоява посмъртно със званието „Почетен гражданин на Габрово“ опълченците от Габрово и Габровско, живи към 1923 година, за участието му в Българското опълчение 1877-1878 г., както следва:

Първа дружина

Димитър Станев - (1857 - 1 юли 1924), роден в с. Цвятковци, Габровско;

Иван Василев Змейски - (неизв. - 6 авг. 1937), роден в с. Саботковци, Габровско;

Иван Тодоров Сапунджиев - (1850 - 22 юли 1936), роден в Габрово;

Трета дружина

Никола Стоянов Минков - (ок. 1856 - 3 апр. 1935), роден в Габрово;

Четвърта дружина

Райно Божанов - (1849 - 1929), роден в с. Стоевци, Габровско;

Шеста дружина

Никола Дабев Николов - (ок. 1843 - 18 дек. 1924), роден и живял в к. Бончовци (дн. вкл. в с. Жълтеш), Габровско;

Никола (Колю) Русев Колев - (15 дек. 1860 - 15 март 1937), роден в к. Гарван, Габровско;

Стефан Петров - (неизв. - 1. ян. 1929), роден в Габрово;

Девета дружина

Белчо Дачев (Дачков) Стоянов - (ок. 1857 - 30 окт. 1941), роден в с. Жълтеш, Габровско;
Васил Денев (Денков) Василев - (ок. 1858 - 12 март 1944), роден в с. Зелено дърво, Габровско;
Генчо Стоянов - (ок. 1853 - 13 февр. 1927), роден и живял в к. Гледаците, Габровско;
Димитър Колев Проинов — (1856 — 20 юни 1946), роден в к. Велковци, Габровско;
Иван Рачев Драгошинов - (ок. 1851-10 окт. 1926), роден в с. Топлеш, Габровско;
Наню (Анани) Христов Нанев - (ок. 1855 - 24 ноем. 1929), роден в к. Тодорчетата, Габровско;
Недко Рачев (Райчев, Райков) Колев - (ок. 1855 - 31 март 1931), роден в с. Топлеш, Габровско;
Недю (Нено) Минчев Долнев - (6 септ. 1853 - 3 юли 1943), роден в к. Недевци (дн. квартал в Габрово);
Ненко Димов Иванов Габровски - (27 окт. 1854 - 28 апр. 1944), роден в с. Жълтеш или в к. Торбалъжите, Габровско;
Никола (Колю, Николай) Тотев Кичиков - (9 май 1858 - 20 септ. 1939), роден в к. Кичиците (дн. с. Пецевци), Габровско;
Пенчо Димов (Димитриев) Марков - (ок. 1856 - 1928), роден в к. Делиджеците, Габровско;
Петър Цвятков (Цветков) Данаилов — (ок. 1854 - 19 март 1933), роден в к. Тодорчетата, Габровско;
Руси (Русин) Станев - (ок. 1852 - 6 ян. 1931), роден в с. Топлеш, Габровско;
Станчо (Станьо, Стою, Стоян) Петров Станев - (ок. 1850 — 1944), роден в к. Делиджеците, Габровско;
Станьо (Стани) Симеонов - (ок. 1853 - ок. 1927), роден и живял в к. Вуевци (дн. квартал Войно в Габрово);
Стойо (Стоян) Стоянов (Стоев) Райков - (ок. 1852 - 10 дек. 1933), роден в к. Цуцуманите, Габровско;
Стоян Атанасов Велчев - (между 1854 и 1858 - 24 февр. 1927), роден и живял в к. Гледаци, Габровско;
Стоян Проинов Данаилов - (1852 или 1858 - 20 март 1942), роден в к. Тодорчетата, Габровско;
Стоян Тотев Павуров - (ок. 1848 - след 1928), роден в с. Топлеш, Габровско;
Тодор (Тотю, Танчо) Колев (Николов, Николаев) Топалов - (17 авг. 1850 - 13 ян. 1940), роден в с. Топлеш, Габровско;
Тотю Велев Кашавелов - (ок. 1860 — 31 ян. 1927), роден в к. Велковци, Габровско;
Христо Колев (Чернака, Комитата) - (ок. 1844 - 1940), роден в к. Прахалите, Габровско;
Христо Нанев (Ненов, Нонев) - (ок. 1855 - 1930), роден в к. Делиджеците, Габровско;
Цвятко Дачков (Душков, Денков, Данков, Дашков, Драшков) - (1859 - след 1936), роден в к. Русевци (дн. квартал в Габрово);

Десета дружина

Денчо Генов Ангелов - (неизв. — след 1926), роден в Габрово;
Дечо Христов Божанов - (1852 - 24 авг. 1923), роден в Габрово;
Драган Стоянов Бижев Басмаджиев - (1858 - 28 окт. 1926), роден в Габрово;
Иван Христов Боров - (1853 - 8 ян. 1928), роден в Габрово;
Нено Митев Белев (Влаев) - (1861 - 7 февр. 1927), роден в Габрово;
Христо Влаев - (1858 - след 1930), роден в Габрово;

Конната сотня

Иван Рачев Габровски — (1844 - 30 юли 1936), роден в с. Янковци, Габровско;

Иван Хаджиберов Иванов - (дек. 1858 - 5 март 1934), роден и живял в Габрово, занимавал се с търговия и мелничарство, създал фабрика за вълнени платове, построил втората в България ВЕЦ за промишлени цели (след Панчаревската), един от основателите на Индустриалната банка "Габрово" и дългогодишен неин председател, активен общественик и дарител.

Поради изчерпване на дневния ред, заседанието бе закрито от неговия председател.

Приложение: 1. Предложение вх.№ РД-05-01-84/26.02.2019г. от инж. Димка Димитрова Господинова.

2. Предложение вх. № РД-05-01-105 от 31.03.2020 г. от Цветомира Койчева – началник отдел „Държавен архив“ – Габрово.

/п/

Председател на Комисията,

инж. Лена Георгиева